

На основу члана 42. Статута ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац бр 01-6492/1 од 14.12.2016. године и Закључка Надзорног одбора ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, бр 01-7635/1 од 7.12.2018. године, директор „Водовод и канализација“ Пожаревац дана 10.12.2018. године, доноси следећу

ОДЛУКУ

1. ДОНОСИ СЕ „Правилник о безбедности и здрављу на раду“ ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац
2. Правилник о безбедности и здрављу на раду“ ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, објавити на огласним таблама предузећа и доставити руководиоцима служби.

Образложење

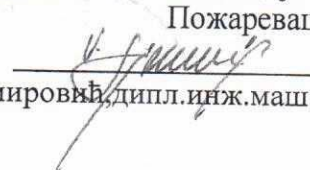
Закључом Надзорног одбора ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, бр 01-7635/1 од 7.12.2018. године предложено је доношење Правилника о безбедности и здрављу на раду ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

Због потребе редовног пословања ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац и измене законских прописа у области безбедности и здравља на раду, указала се потреба за доношењем Правилника о безбедности и здрављу на раду.

Правилник о безбедности и здрављу на раду ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац објавити на огласним таблама предузећа и доставит руководиоцима служби.

На основу свега напред наведеног, донета је одлука као у изреци.

ДИРЕКТОР
ЈКП „Водовод и канализација“
Пожаревац

Владимир Стојимировић, дипл. инж. маш.

01-7728 /
11.12.2018

На основу чл. 38. став 1. тач. 7. и 22., 42. став 1. тач. 2. и 19. Статута ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац бр.01-6492/1 од 14.12.2016. године, Сагласности Надзорног одбора ЈКП „Водовод и канализација“ бр. 01-7635/1 од 7.12.2018. године, а у складу са одредбама чл. 3. и 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр.101/2005, 91/2015 и 113/17-др закон) и чл. 80-83. Закона о раду („СЛ. гласник РС“, бр. 24/05...113/17) доносим

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Закон) и прописима донетим на основу овог закона, уређује се:

- превентивне мере које се планирају и предузимају ради остварења пуне безбедности и здравља запослених у ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац (у даљем тексту: предузеће) као и других лица која учествују у радним процесима за време њиховог трајања или се затекну у радној околини предузећа, истицањем упозорења на видним местима на којима постоји опасност од повређивања за сва лица која се налазе у пословном кругу/пословним просторијама или се ту нађу независно од радног процеса;
- посебне обавезе Предузећа у вези са спровођењем безбедности и здравља на радном месту и у радној околини запослених као и других лица која учествују у радним процесима за време њиховог трајања или се затекну у радној околини предузећа;
- права и обавезе запослених у циљу стварања безбедних услова рада којима се штити живот и здравље запослених и њихова радна способност;
- осигурање запослених од повреда у току рада, професионалних обољења и других обољења и /или настанка болести у вези са радом;
- доношење акта о процени ризика на радном месту и радној околини;
- обавезни лекарски прегледи;
- организовање послова безбедности и здравља на раду у предузећу;
- обезбеђење средстава и опреме за личну заштиту;
- испитивање и преглед средстава и опреме за рад;
- пружање прве помоћи;
- спасавање и евакуација;
- евиденције;
- сарадња и извештавање;
- као и остала питања регулисана другим прописима из области безбедности и здравља на раду.

Члан 2.

Предузеће је дужно да обезбеди превентивне мере пре почетка рада и у току рада, као и услове за организовање и спровођење безбедности и здравља на раду (у даљем тексту: БЗР) и у непосредној радној околини за време трајања рада или присуства у пословним просторијама, у складу са техничко-технолошким потребама и да предузима одговарајуће

мере безбедности и здравља на раду запослених на радном месту и у радној околини полазећи од:

- технологије рада;
- организације и обима радног процеса у основној и споредној делатности;
- броја запослених који учествују у свим организационим деловима радног процеса;
- рада у организованим сменама када се такав рад организује;
- броја организационих делова радног процеса;
- процењених ризика на радном месту и радној околини;
- захтеваног обима купаца.

Средства за спровођење мера и унапређење безбедности и здравља на раду утврђују се годишњим програмом рада.

Предузеће је дужно да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења или обољења у вези са радом ради обезбеђивања накнаде штете.

Члан 3

Предузеће се не ослобађа обавеза и одговорности у вези са применом мера БЗР одређивањем другог лица или преношењем својих обавеза и одговорности на друго лице. У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле предузећа или због изузетних догађаја чије се последице упркос свим настојањима нису могле избећи, предузеће није одговорно у смислу овог закона.

2. ОБАВЕЗЕ, ПРАВА И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА БЗР

Члан 4.

Сви запослени и друга лица која се по било ком послу налазе у предузећу дужни су да се придржавају свих одредби овог Правилника и осталих општих аката донетих у циљу БЗР.

Члан 5.

Запослени је обавезан:

1. да се обучи из области БЗР, да обавезно присуствују семинарима, предавањима и другим видовима образовања, да се упозна са овим Правилником приликом ступања на рад, као и у току рада и да обавезно присуствују провери знања из области заштите на раду;
2. да ради са пуном пажњом због безбедности и заштите свог живота и здравља и живота и здравља других запослених и радно ангажованих лица и очувања услова за БЗР и у непосредној радној околини;
3. да се упозна са опасностима на послу преко руководиоца служби;
4. да обави прописани лекарски преглед за рад на пословима ради којих је засновао радни однос;
5. да обавезно користи лична заштитна средства (задужена реверсом) за послове које обавља;
6. да пре почетка рада прегледа своје радно место, провери исправност средстава и опреме за рад, као и средства и опрему личне заштите на раду и да о уоченим недостацима и кваровима одмах обавести непосредног руководиоца или лица за БЗР

- и да у међувремену сам предузме мере заштите које су му доступне за спречавање настанка опасности и штете ако је за такве мере заштите претходно обучен.;
7. да у случају неисправности оруђа за рад, заштитних средстава, алата и уређаја одмах извести надлежне руководиоце;
  8. Да правилно рукује средствима и опремом за рад, деловима електроинсталација и сл.;
  9. да наменски користи средства и опрему личне заштите;
  10. да на раду поштује изричиту забрану конзумирања алкохола или започињања рада под дејством алкохола или других средстава зависности;
  11. да се подвргне провери провери да ли је под дејством алкохола или других средстава зависности у случајевима када за то постоји оправдана сумња.

Запосленом који одбије да се придржава обавеза из става 1. овог члана директор може да откаже уговор о раду.

Запослени има право да одбије да ради у случају да:

- у току оспособљавања није упознат за свим ризицима радног места и мерама за њихово отклањање;
- прети непосредна опасност по живот и здравље због непрописних мера за безбедан и здрав рад, све док се те мере не спроведу;
- није обезбеђен прописани лекарски преглед, или ако се на лекарском прегледу утврди да нема здравствену способност за рад на одређеном радном месту;
- се тражи да ради дуже од пуног радног времена, односно ноћу, ако би према претходној оцени службе медицине рада такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
- на средствима рада или опрема рада за рад нису примењене мере БЗР;
- да напусти радно место, радни процес или радну околину ако му прети непосредна опасност по живот и здравље.

Члан 6.

Приликом ступања на рад и упознавања са опасностима на послу, запослени је дужан да истакне своје физичке и психичке недостатке који би могли утицати на безбедност приликом рада.

Уколико запослени који у току рада у предузећу услед болести, повреде или сличног, изгуби одређена физичка и психичка својства која могу утицати на његову личну сигурност или сигурност других људи у процесу рада, дужан је да о томе извести надлежног руководиоца.

Члан 7.

Запослени је дужан да сваку повреду на раду пријави одмах надлежном руководиоцу. Приликом повреде на раду, колективне несреће или елементарних непогода и сличног, запослени су дужни да пруже помоћ у отклањању последица.

Члан 8.

Запослени је дужан да свој посао обави са пуном пажњом, знањем и техничким средствима, како би допринео обезбеђењу свог живота, као и здравља осталих запослених који се налазе у радној околини.

Члан 9.

Ако запослени одбије да ради, или постави захтев у смислу овог Правилника, а предузеће сматра да поступак, односно његов захтев није оправдан, дужно је да одмах извести надлежни орган инспекције рада.

Члан 10.

Ниједан запослени не може отпочети рад, под дејством алкохола или под дејством наркотика.

Забрањена је свака употреба алкохола, наркотика, опојних или других сличних супстанци.

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА

3.1 ДИРЕКТОР ПРЕДУЗЕЋА

Члан 11.

Директор предузећа руководи процесом рада у складу са смерницама, плановима и општом организацијом рада предузећа и одговоран је за спровођење безбедности и здравља на раду и радној околини, као и мера противпожарне заштите сагласно закону, другим прописима који регулишу ову област, одредбама овог правилника и одлукама Оснивача.

Члан 12.

Директор има следећа права и обавезе:

1. преко извршних директора и руководиоца предузећа обезбеђује спровођење општих мера БЗР и радној околини, као и мере противпожарне заштите:
  - лицима која први пут заснивају радни однос;
  - запосленом организује додатно оспособљавање за рад у случају: када се премешта на друге послове/ када се уводи нова технологија, односно нова средства рада/ код промене радног процеса који проузрокује и промену мера БЗР и радне околине;
2. на видним местима истиче писмена обавештења, упозорења, забране у односу на појаву нових опасности. Усмена обавештења, упозорења, забране, инструкције издају се по потреби на лицу места само у случају непосредне опасности по живот и здравље, о чему се накнадно сачињава службена белешка по престанку ванредне/хитне околности;
3. доноси одговарајућа општа акта, одлуке, предлаже планове и неопходне мере из БЗР и противпожарне заштите;
4. обавештава запослене о увођењу нових технологија, средстава и опреме, или о увођењу новог радног процеса;
5. зауставља процес рада или организовани део, односно сваку врсту рада који представља непосредну опасност по живот и здравље запослених и других радно ангажованих лица и посетилаца;
6. спроводи одлуке, налоге и мере надлежних органа и Надзорног одбора из ове области;
7. преко одговорних стручних служби организује унапређење техничке заштите у складу са развојем технологије у циљу смањења повреда на раду и професионалних обољења;
8. непосредно или преко одговарајућих служби обезбеђује финансијска средства за развој и здравље на раду;
9. налаже обезбеђивање запосленима средстава и опреме за личну заштиту на раду;

- налаже оспособљавање одређеног броја запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију за случај опасности и обезбеђење спровођење прве помоћи када опасност непосредно постоји или је већ наступила.

3.2.ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР

Члан 13.

Извршни директор организује и руководи процесом рада и преко руководиоца служби врши спровођење мера безбедности здравља на раду и радној околини, као и примене заштитних мера и противпожарне заштите из своје надлежности, у складу са обавезама из чл. 12. и 16. Правилника.

Члан 14.

Извршни директор је одговоран: за исправност и функционисање возног парка, машина, алата и непосредно са руководиоцима служби и рефернетом за безбедност и здравље на раду контролише примену мера БЗР и радној околини, као и мера противпожарне заштите.

3.3.РУКОВОДИОЦИ СЛУЖБИ

Члан 15.

Руководиоци служби руководе процесом рада као и целокупним пословањем служби из своје надлежности и обезбеђују примену заштитних мера из области безбедности и здравља на раду, радној околини и противпожарне заштите.

Члан 16.

Руководилац служби одговоран је за рад и безбедност и здравље на раду запослених у служби, а посебно:

- за примену и контролу примене, преко стручних служби, прописа о мерама и нормативима безбедности и здравља на раду, радној околини и противпожарне заштите, упуства и налога извршног директора и других органа;
- за реализацију програма мера у делу који му је поверен;
- спроводи стручни надзор и проверу квалитета рада запослених употребом и руковањем опремом за рад и средствима рада и опремом личне заштите ако су као превентивна мера прописани акотом о процени ризика Предузећа;
- за обезбеђење потребних заштитних средстава и техничке заштите запослених на раду у својој служби и на објектима рада када раде ван службе, а према одредбама овог Правилника;
- за примену прописа из области противпожарне заштите;
- да обезбеди периодичне прегледе и испитивање машина и оруђа за рад који подлежу овом прегледу;
- да обустави рад или неке операције рада где због непримењивања или непостојања заштитних мера, прети непосредна опасност по живот и здравље запослених или других лица, као и да предузме све могуће мере да се ова опасност што пре отклони
- да обезбеди преко сручних служби да се новозапослени упознају са условима рада, као и опасностима на радном месту;

9. да запосленима своје службе обезбеди присуство на курсевима, предавањима, семинарима и другим видовима информисања у циљу општег подизања теоретског и практичног нивоа обучености за област безбедности и здравља на раду;
10. да се стручно усавршава и прати техничка достигнућа из области безбедности и здравља на раду и да своје знање преноси на запослене у служби тј. да се стара о примени усвајања савремених искуства;
11. за удаљавање са рада запосленог за кога утврди да се не придржава мера БЗР;
12. да привремено искључује из радног процеса запосленог под дејством алкохола или других опијата;
13. да предлаже покретање поступка за повреде радне дужности против запослених лица у случају кршења прописа из безбедности и здравља на раду;
14. да пријављује повреду на раду или болести запослених које наступе у току рада;
15. да при коришћењу услуга других предузећа, организација или лица у служби обезбеди при вршењу услуга да се исти морају придржавати мера безбедности и здравља на раду;
16. да подноси периодичне извештаје о БЗР извршном директору и директору предузећа

3.4 ПОСЛОВОЋА

Члан 17.

Пословођа организује и руководи радом тима, те је дужан да благовремено, пре издавања налога обезбеди мере безбедности и здравља на раду и радној околини, као и мера противпожарне заштите у складу са Законом, осталим прописима о мерама и нормативима из области безбедности и здравља на раду, као и овим Правилником.

Члан 18.

Пословођа је посебно одговоран да:

1. обезбеди преко магацина сва потребна лична заштитна средства, као и средства за заштиту на машинама и оруђима за рад;
2. учествује у изради планова за набавку средстава заштите;
3. да се стручно усавршава и прати техничка достигнућа из области безбедности и здравља на раду и своје знање преноси на запослене;
4. испуњава повредну листу коју доставља референту за безбедност и здравља на раду;
5. упуту запослене у правилну употребу личних заштитних средстава као и заштитних средстава на машинама и уређајима;
6. послове на опасним радним операцијама повери само поузданим лицима која су стручно квалификована за извођење таквог рада;
7. у случају групног рада, где је потребна међусобна сигурност, руковођење и надзор над таквим запосленим повери једном одређеном лицу које је упознато са опасностима таквог посла;
8. да се стара о сигурностима и правилној употреби личних и других заштитних средстава и да благовремено предузима мере за прибављање замене за дотрајала средства;
9. запосленом не дозволи рад са неисправним или дотрајалим заштитним средствима;

10. запосленом који не употребљава заштитна средства, забрани рад и предложи предузимање мера због повреде радне дужности;
11. да се стра о снабдевености приручне апотеке, и о допуни исте обавести референта за безбедност и здравља на раду, и да се обучи у пружању прве помоћи запосленом;
12. у року од 24 часа достави извештај о повреди запосленог на раду референту безбедности и здравља на раду као и да непосредно после пружања прве помоћи извести надлежног руководиоца о повреди и заштити и да запосленог упути најближој установи, односно позове Службу хитне помоћи;
13. У случају теже повреде на раду или колективне несреће одмах извести референта за безбедност и здравље на раду и извршног директора и да у случају одсутности референта захтева од пословног секретара да одмах о догађају извести надлежну инспекцију рада;
14. извести референта за безбедност и здравља на раду о почетку радова на градилишту најмање 8 дана пре почетка радова, ради пријаве градилишта инспекцији рада.

4. ЛИЦЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ – РЕФЕРЕНТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 19.

Послове безбедности и здравља на раду се организују на нивоу предузећа и обавља их лице за безбедност и здравље на раду (*даље: референт за безбедност и здравље на раду*). Послови безбедности и здравља на раду као и услови за обављање ових послова утврђују се актом о организацији и систематизацији послова.

Члан 20

Референт за безбедност и здравља на раду обавља послове безбедности и здравља на раду, и:

1. врши контролу и даје савете надређеним у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад и опреме за личну заштиту;
2. учествује у припреми акта о процени ризика;
3. свакодневно врши контролу средстава за рад и средстава и опреме личне заштите;
4. припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан рад;
5. организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања опреме за рад;
6. предлаже мере за побољшање услова рада;
7. припрема упутства за безбедан рад;
8. предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
9. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлогом за њихово отклањање;
10. забрањује рад на радном месту или употребу средстава рада за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог, и о том писменим путем обавести пословодство предузећа;
11. обавља и друге послове у складу са Законом, прописима донетим на основу Закона и овим правилником.

Члан 21.

Референт за безбедност и здравље на раду:

1. израђује или учествује у изради планова и програма и свих других докумената из области безбедности и здравља на раду;
2. непосредно ради на спровођењу планова, програма и свих других докумената из области безбедности и здравља на раду и ППЗ;
3. непосредно спроводи и контролише спровођење и примену мера безбедности и здравља на раду и ППЗ;
4. води сву потребну и прописану евиденцију из области безбедности и здравља на раду и ППЗ;
5. свакодневно обилази градилишта, објекте и друга места где раде запослени предузећа и контролише примену мера безбедности и здравља на раду и ППЗ;
6. сарађује са инспекцијским и другим надлежним органима и спроводи налоге инспекције;
7. води приручни магацин опреме и средстав из безбедност и и здравља на раду;
8. одговоран је за примену мера из области безбедности и здравља на раду и ППЗ;
9. дужан је да добро познаје врсту, намену и начин коришћења средстава за личну заштиту запослених при раду и забрањује рад запосленима ако их не користе;
10. средства за личну заштиту одржава и издаје у исправном стању;
11. води евиденцију о личном задужењу запослених путем индивидуалних картона који морају бити испуњени и потписани од стране запосленог;
12. извештава рачуноводствено финансијску службу о подацима запослених који је средства за заштиту на раду отуђио или оштетио услед немарности, ради спровођења поступка за накнаду штете причињене предузећу;
13. благовремено тражи расходовање дотрајалих заштитних средстава и опреме путем комисије за расходовање;
14. води рачуна да средства за заштиту буду уредно сложена по сталажама као и средства за расход;
15. да по налогу руководиоца служби ако то услови рада захтевају издаје средства за заштиту радника;
16. одговоран је за спровођење и правилну примену овог правилника и осталих законских прописа из области безбедности и здравља на раду;
17. у случају да руководилац служби или пословођа не поступи по његовом налогу, обавести извршног директора и преко њега захтева извршење посла;
18. стара се и организује редовне, ванредне и периодичне лекарске прегледе радника и сарађује са здравственим службама;
19. учествује у давању мишљења о набавци нове опреме за рад, средства личне заштите (употребљеност, трајност);
20. сарађује у изради преднацрта општих аката као и предлога осталих одлука и закључака из области безбедности и здравља на раду;
21. дужан је да прати прописе из области безбедности и здравља на раду и о њима извештава извршног директора са предлогом њихове примене у предузећу;
22. попуњава и предаје инспекцији рада пријаву градилишта;
23. организује превентивна и периодична испитивања радне околине;
24. сарађује и кординира са службом медицине рада.

Члан 22.

Референт за безбедност и здравље на раду поред предвиђених дужности овим правилником, дужан је да води надзор над правилном применом мера безбедности и здравља на раду, да о свим неправилностима одмах извести извршног директора, а уколико потребе то налажу и да забрани рад на нарочито опасним пословима или у случају да машине и уређаји нису прописано обезбеђени, да се извести уколико се не користи лична заштитна опрема и да директно прети опасност угрожавања живота запосленим.

5. НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ ИЗ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 23.

Запослени остварује заштиту својих права из безбедности и здравља на раду у предузећу на начин и по поступку утврђеним Законом, општим актима и овим Правилником. Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима на којима ради, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Члан 24.

Запослени је дужан да поштује прописе о безбедности и здрављу на раду, како не би угрозио своју безбедност и здравље, безбедност и здравље запослених и других лица, као и да обавести непосредног руководиоца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду.

Члан 25.

Запослени има право да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на коме ради, као и у другим случајевима утврђеним Законом, све док се не спроведу одговарајуће мере безбедности и здравља на раду. Запослени има право да одбије да ради на оруђу за рад на механизовани погон на које нису постављене заштитне направе.

Члан 26.

Када запослени одбије да ради због тога што сматра да му прети непосредна опасност по живот или здравље, а предузеће сматра да поступак није оправдан, референт за безбедност и здравље на раду је дужан да одмах извести надлежну инспекцију рада. Запослени има право, ради остваривања права из безбедности и здравља на раду, да поднесе захтев за заштиту права директору предузећа. Запослени може да поднесе захтев за заштиту права надлежној инспекцији рада, ако се по захтеву из става 2. овог члана не поступи у року од 8 дана, или ако сматра да тражене мере безбедности и здравља нису спроведене у смислу прописа о безбедности и здравља на раду.

Члан 27.

Запослени који на раду претрпи повреду без своје кривице, има право на обештећење по општим прописима о облигационим односима.

Члан 28.

Извештаје о повреди на раду, професионалном обољењу у вези са радом који се добије на радном месту, предузеће доставља запосленом који је претрпео повреду, односно обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање,

Члан 29.

Предузеће је дужно да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, ради обезбеђивања накнаде штете.

6. ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЖЕНА ОМЛАДИНЕ И ИНВАЛИДА РАДА

Члан 30.

Жене, омладина и инвалиди запослени у предузећу уживају безбедност и здравље на раду у складу са законским прописима.

За омладину млађу од 18 година забрањен је сваки прековремени рад.

У предузећу распоређују се инвалиди у складу са важећим прописима и могућностима предузећа.

7. ПОСТУПАК И НАЧИН УПОЗНАВАЊА ЗАПОСЛЕНОГ ЗА УСЛОВИМА РАДА

Члан 31.

Руководиоци служби и пословође, дужни су да новозапосленог и распоређеног на одређени посао, упознају са опасностима на послу и са свим прописима и нормативима којима се регулише безбедност и здравље на раду у предузећу као целини.

Руководиоци служби и пословође су дужни да се старају о образовању запослених и упознавању са обавезама из области безбедности и здравља на раду.

При заснивању радног односа, премештају на друге послове, приликом увођења нове технологије, односно нових средстава за рад, као и код промене процеса рада, предузеће је дужно да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад.

Референт за безбедност и здравље на раду врши проверу оспособљености запослених и то полагањем теста – теоријски део и практичним радом – практични део.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

8. РАДНА МЕСТА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ

Члан 32.

Послови на којима објективно постоје повећане опасности од повреда и здравствених обољења, а чије штетно деловање на радну способност и здравље запослених не може се у потпуности отклонити заштитним мерама, сматрају се пословима са повећаним ризиком.

Члан 33.

Утврђивање радних места са повећаним ризиком предузеће врши актом о процени ризика.

Предузеће је дужно да донесе акт о процени ризика за свако радно место и да утврди начин и мере за смањење и отклањање ризика којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Начин и поступак процене ризика на радном месту и у радној околини, између осталог обухвата:

1. опис технолошког и радног процеса;
2. опис средстава за рад;
3. опис средстава и опреме за личну заштиту;
4. снимање организације рада;
5. препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини;
6. процену ризика у односу на препознате и утврђене опасности и штетности за безбедан и здрав рад на сваком радном месту појединачно а нарочито процењивање степена ризика радних места, ако опасности и штетности објективно постоје;
7. утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 34.

За вршење процене ризика Предузеће може да закључи уговор о ангажовању правног лица, односно предузетника са лиценцом у области безбедности и здравља на раду.

Члан 35.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запослених који раде на радном месту са повећаним ризиком врши се на начин утврђен актом о процени ризика.

Члан 36.

Не може се примити на рад, распоредити нити остати даље на раду, на радном месту са повећаним ризиком запослени који не испуњава здравствене захтеве.

Здравствено стање запослених из става 1. овог члана утврђује се на основу предходног специјалног (систематског) лекарског прегледа, а доказује се одговарајућом исправом јавне здравствене утанове.

У току рада на овим пословима запослени се упућују на периодичне лекарске прегледе.

Упућивање на предходне и периодичне лекарске прегледе врши референт за безбедност и здравље на раду.

Трошкове периодичних лекарских прегледа сноси предузеће.

8. НАЧИН И ПОСТУПАК ИСПИТИВАЊА И ОДРЖАВАЊА ОРУЂА ЗА РАД, УРЕЂАЈА И ВОЗИЛА

Члан 37.

Поступак испитивања и одржавања оруђа за рад, уређаја, возила и производних средстава могу да врше само за то одређена лица и стручно оспособљено лице.

Члан 38.

Оруђа за рад, уређаји, производна средства и возила пре употребе, морају се прегледати од стране лица које их одржавају, односно употребљавају у рад.

О утврђеним неисправностима обавештавају се непосредни руководиоци служби који предузимају мере за отклањање и организују процес рада.
Периодични технички преглед врши се у складу за законским прописима.

Члан 39.

Сва средства личне заштите која по овом Правилнику користе запослени морају у свему да одговарају важећим прописима и стандардима за средство личне заштите.
Контролу заштитних средстава, њихове сврсисходности и погодности за употребу врши референт за безбедност и здравље на раду.

Члан 40.

Налог за набавку средстава личне заштите, на захтев запосленог, даје руководиоца служби референту за безбедност и здравље на раду, а потписује га директор.
Налозима за набавку морају да буду дефинисани врста и квалитет заштитних средстава.

Члан 41.

Запосленим припадају лична заштна средства по Правилнику о ХТЗ опреми.

Члан 42.

Евиденцију о издатим средствима и опреми за личну заштиту о роковима обавезног прегледа и о извршеним прегледима води референт за безбедност и здравље на раду.

Члан 43.

Предузеће је дужно да обезбеди периодичне прегледе и испитивања прописаних оруђа за рад, и услова радне средине од стране овлашћених установа са лиценцом.

Члан 44.

Прегледи и испитивања оруђа за рад врши се у роковима дефинисаним Законом, прописима и стандардима све у складу са упуством произвођача.

9. ОСТВАРИВАЊЕ ОБАВЕЗА ПРЕМА ИНСПЕКЦИЈИ РАДА, ПРИЈАВЉИВАЊЕ И ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 45.

Инспектору рада мора се омогућити преглед оруђа и радних просторија, увид у службене материјале и опште акте, прикупљање података и обавештења, саслушавање лица, као и друге радње које су потребне да би се установила правилност примене прописа о безбедности и здрављу на раду.

Сваки запослени дужан је да инспектору рада пружи помоћ и обавештења.

Члан 46.

О извршењу решења инспектора рада стара се референт за безбедност и здравље на раду.
Инспектор рада о извршењу његовог решења мора бити писмено извештен најдоцније у року од 8 дана по истеку рока за отклањање недостатка односно неправилности.

Члан 47.

Извештај упућен инспектору рада о извршењу његовог решења садржи навод о уклањању недостатка односно неправилности.

Ако се недостатак, односно неправилност не може отклонити или отклонити у потпуности због неких ванредних околности, разлога, у извештају треба описати разлоге због којих није било могуће удовољити решењу, затим изнети наводе за продужење рока, захтев за продужетак рока са предлогом новог рока за извршење решења.

Члан 48.

Након сваке повреде на раду референт безбедности и здравља на раду пријављује инспекцији рада повреде и не сме се ништа мењати док се не спроведе увиђај инспекције.

Члан 49.

На радном месту на којем постоји опасност повређивања или је већ дошло до повреде на раду, не може се дозволити даљи рад, све док референт за безбедност на раду не утврди да су уклоњени извори опасности, односно узроци због којих је дошло до повреде.

Члан 50.

Надлежни инспектор рада мора одмах бити обавештен о сваком случају, колективној и тежој повреди на раду, као и о свакој појави, која би могла да угрози безбедност запосленог. Извештавање инспектора рада мора се извршити најбржим комуникационим средствима. Извештавање по правилу врши референт за безбедност и здравље на раду, а у његовом одсуству непосредно затечени (присутни) радник.

Члан 51.

Прву помоћ у случајевима повреде, тровања или наглог обољења за време рада, пружа најближа здравствена установа и радници оспособљени за пружање прве помоћи, који имају посебан положен испит пред комисијом.

Члан 52.

Начин оспособљавања лица за пружање прве помоћи и полагање испита и формирање комисије утврђује се посебном одлуком Надзорног одбора.

Члан 53.

Референт за безбедност и здравље на раду дужан је да води и чува евиденцију о:

- радним местима са повећаним ризиком и запосленима распоређеним и оспособљеним на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме личне заштите;

- пријавама поднетим инспекцији рада о смртним, колективним или тешким повредама на раду и настанку професионалних обољења, односно обољења у вези са радом запосленог.

Члан 54.

Запослени који се повреди дужан је да одмах пријави повреду непосредном руководиоцу служби.

Члан 55.

У свим службама и градилиштима треба поставити ормарић за прву помоћ који је опремљен санитарским материјалом.

10. ОБАВЕЗЕ У СЛУЧАЈУ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Члан 56.

Учествовање у заштит од елементарних непогода је обавеза сваког запосленог у предузећу.

11. УТВРЂИВАЊЕ ПОВРЕДА РАДНИХ ОБАВЕЗА ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 57.

Запослени који се не придржава обавеза из овог Правилника и других општих аката из области безбедности и здравља на раду чини тежу повреду радне обавезе и подлеже одговорности сагласно одредбама о дисциплинској одговорности.

Члан 58.

У смислу овог Правилника као повреда радних обавеза сматрају се:

1. неизвршавање или несавесно, неблаговремено и намерно извршавање обавеза у вези са безбедношћу и здравља на раду;
2. повреда одредба о обезбеђењу опасности од пожара, експлозије или других елементарних непогода;
3. злоупотреба положаја или прекорачење датог овлашћења из области безбедности и здравља на раду;
4. непредузимање или недовољно предузимање мера безбедности и здравља на раду;
5. ако се не користе средстава или опреме личне заштите;
6. пушење на забрањеним местима;
7. долазак на рад под дејством алкохола и узимање наркотичких средстава којима се умањује радна способност;
8. одбијање извршења наредбе, налога, односно упуства одговорног радника у вези примене мера и норматива безбедности и здравља на раду;
9. друге радње или пропуштања везана за безбедност и здравље на рад.

12. МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ ПРЕМА ЗАПОСЛЕНОМ КОЈИ СЕ НЕ ПРИДРЖАВА ПРОПИСА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Члан 59.

Запослени који је употребом акохола или је другим средствима (наркотици, опијати и сл.) довео себе у такво психофизичко стање, услед којег може довести у опасност себе, као и друге запослене са којима непосредно ради, не сме се дозволити приступ на место рада односно да обавља посао.

Непосредни руководилац по сазнању или сумњи да је запослени под дејством алкохола, наркотика, опијата и сл. дужан је да спречи запосленог да приступи на посао.

Уколико је запослени из става 1. овог члана започео рад, непосредни руководилац је дужан да га удаљи.

Непосредни руководилац је дужан да писмено обавести директора и референта за безбедност и здравље на раду о лицу које је под дејством алкохола или других средстава са захтевом да се упути на ванредни лекарски преглед ради утврђивања присуства алкохола у крви или других средстава.

Налог са упозорењем, да је одбијање јављања на ванредни лекарски преглед, повреда радне дисциплине, издаје директор предузећа.

Члан 60.

Са радног места мора се удаљити запослени који услед физичке исцрпљености, односно умора показује знаке повремених губитка свести, поремећаја равнотеже и сл.

Запосленог из претходног става овог члана непосредно одговорни руководилац мора удаљити чим приметити тако његово лично стање, или му је стављено до знања од стране других запослених који су у његовом непосредном контакту.

Члан 61.

Са радног места, након што предходно буде опоменут, мора се удаљити запослени који пропуштањем мере заштите на раду некоришћењем средства личне заштите, односно који својим начином рада или понашањем угрожава своју безбедност или безбедност других запослених.

Непосредно одговорни руководилац дужан је да запослеом привремено забрани рад, све док угрожава безбедност.

Члан 62.

Привремено удаљење са рада траје док се не утврди да је запослени способан за рад, односно после дејства узорка због којих је био удаљен са рада, односно био спречен у обављању рада.

Члан 63.

У случају супростављања запосленог за удаљење са рада, непосредни руководилац је дужан да извести извршног директора који ће употребити мере за његово удаљење.

Члан 64.

Запосленом који је удаљен са посла због употребе алкохола или других средстава за време за које је удаљен са рада не припада накнада за рад.

Члан 65.

Непосредни руководиолац који је удаљио запосленог са рада, дужан је у сваком случају истог дана доставити писмени извештај референту за безбедност и здравље на раду у који се наводи име и презиме запосленог, назив радног места, опис узрока, датум, место и време удаљења са рада.

Члан 66.

Против запосленог који је удањен са посла својом кривицом, непосредни руководиолац поднеће захтев за покретање дисциплинског поступка због теже повреде радне дужности.

13. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин на који је донет.
За сва питања која нису регулисана овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду.

Члан 68.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду бр. 01-3659/1 од 10.8.2006. године.

Члан 69.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Послодавца.

У Пожаревцу, дана 7.12.2018. године

ЈКП „Водовод и канализација“
Пожаревац

директор

Владимир Стојимировић, дипл.инж.маш.

В. Стојимировић